

Mun & Hals

NR 1 ■ MARS 2020

EN TIDNING FÖR MUN- & HALSCANCERFÖRBUNDETS MEDLEMMAR, ANHÖRIGA OCH STÖDJANDE

RIKSSTÄMMAN 2020 ÄGER RUM DEN 26-27 MAJ

Mun & Hals

Årgång 46 ■ Nr 1 ■ 2020

MHCF

MUN- & HALSCANCERFÖRBUNDET

KANSLI & REDAKTION

Barks Väg 14, 170 73 Solna
Tel. 08-655 83 10
E-post: kansli@mhcforbundet.se
Hemsida: www.mhcforbundet.se
Bankgiro: 5703-3573

ANSVARIG UTGIVARE

Owe Persson

REDAKTÖR

Ulf Jönson
E-post: ulfjonson@telia.com

MEDARBETARE I REDAKTIONEN

Gun Olsson och Jan-Erik Olsson

FÖRBUNDSORDFÖRANDE

Owe Persson
Magasingatan 13
903 27 Umeå
Tel. 090-19 10 32
Mobil 0703-92 63 15
E-post: owe.persson@umea.se

ISSN 2000-7477

GRAFISK FORM, TRYCK & DISTRIBUTION

Ågrenshuset, Bjästa

Våren har kommit till Skåne.

Omslagsfoto: JAN-ERIK OLSSON

MATERIAL

till tidningen sänds till:
Mun- & Halscancerförbundet
Barks väg 14, 170 73 Solna
Märk kuvertet Mun&Hals.
Redaktionen förbehåller sig
rätten att redigera insänt, ej
beställt material. Insänt material
returneras endast på begäran.
Eftertryck och citat är tillåtet om
källan anges.

STIFTELSEN LARYNGFONDEN

Ordförande: Hans-Ola Fors
Strandgatan 19, 952 33 Kalix
Tel. 0923-156 70
E-post: info@laryngfonden.se
Hemsida: www.laryngfonden.se
Plusgiro: 91 82 58-5
Bankgiro: 5936-5338

INNEHÅLL

Presentation av nya medarbetare i tidningsredaktionen	4
Världscancerdagen	6
Den 3 februari 2020 uppmärksammade RCC i samverkan med socialepartementet att den nationella cancerstrategin fyllt 10 år	8
Dialogforum i januari 2020	9
Inspirationsdag för medlemmar och logopedstudenter	9
Tandvårdsutredningen	10-11
Resa till Lübeck	12-13
Stödmaterial för närstående	14
Information från hälsogruppen	14
Bokrecension	14
Recept – Solrosbullar på mitt sätt	16
Minnesord Annika Axelsson	18
Annika Axelsson – vår ordförande i Södra Sverige har avlidit	19
Aktuellt	21
Föreningsnytt	21
Föreningsidor med information om kontaktpersonerna	22-23

NÄSTA NUMMER UTKOMMER I JUNI 2020

■ MATERIALSTOPP TILL NR 2 ÄR 1 MAJ

ANNONSER

Fahl Scandinavia AB	3
Atos Medical	5
Sunstar GUM® HYDRAL	7
Wigs of Scandinavia	11
Carl M. Lundh	15
Proxident	17
Camurus	17
Bräcke diakoni	21
Atos Medical	24

LEDAREN

Det är mycket som händer inom cancervården just nu. Den nationella cancerstrategin vilken antogs år 2019 har varit mycket framgångsrik. En hel del nya behandlingsmetoder samt effektiva cancermediciner har kommit fram till gagn för oss cancerpatienter. De medicinska framstegen öppnar ständigt nya möjligheter att bota cancer och förbättra överlevnaden.

Tittar vi in lite i framtiden så blir det nog som så att de som insjuknar i cancer på 2030-talet kommer att utredas med precisionsdiagnostisk som helgenomsekvensering kombinerat med RNA-sekvensering inför

val av behandling. Avancerad strålningsterapi, immunterapi och- eller cell- och genterapier kommer att vara standard i behandlingen av cancer. Patienter och närstående kommer att stå ännu tydligare i fokus än nu.

För att detta skall bli verklighet måste vi först och främst se till att vi kan rekrytera och behålla vårdens viktigaste resurs. Medarbetarna måste få göra rätt saker och det måste finnas tid för fortbildning samt karriärmöjligheter, reflektion och forskning. Inom nätverket mot gynekologisk cancer har man satt upp ett mål om att denna diagnos av cancer skall vara

utrotad inom 5–10 år och professionen menar att detta är fullt möjligt under förutsättning att staten tillskjuter de medel som behövs, vilka i sammanhanget är väldigt små.

Med detta som bakgrund skulle det också vara helt möjligt att utrota en av huvudhalsdiagnoserna nämligen cancer i tonsillerna. Om man genomför HPV vaccination av pojkar såsom vi föreslagit skall detta mål inte bara vara en illusion, utan fullt ut uppnåbart inom en inte allt för avlägsen framtid.

Så undertecknad ser på framtiden med stor tillförsikt vad gäller såväl tidig upp-

täckt, som diagnostisering och behandling av cancer.

Nästa gång vi gemensamt träffas i ett större sammanhang är på riksstämman i Knivsta Nova Park konferenscenter. Jag vill önska er alla som blir utsedda som ombud välkomna dit likasom gäster, föreläsare samt eventuella utställare.

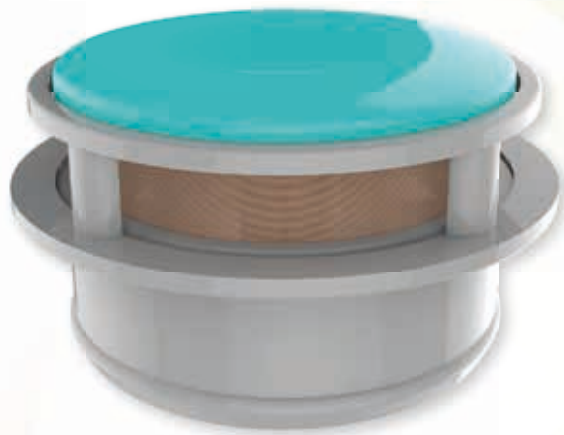

OWE PERSSON
ORDFÖRANDE
MUN- & HALSCANCERFÖRBUNDET

LARYVOX® MY EXTRA HME

SKAPA DIN PERSONLIGA HME

Välj & kombinera färgerna själv!
Nu finns det också i 10 olika naturliga färger.

Prova en förpackning gratis genom att fylla i svarstalongen.

- JA, jag är intresserad göra en gratis och icke-bindande beställning av **LARYVOX® MY EXTRA HME** prover.
- JA, jag är intresserad av ett personligt och icke-bindande rådgivande samtal och vill bli kontaktad av firman **FAHL SCANDINAVIA AB**.
- JA, jag är intresserad av ytterligare information och vill bli kontaktad.

FAHL SCANDINAVIA AB
Building 301 Medicon Village, 223 81 Lund • Phone: **046-2873790**
Sweden • www.fahl-medizintechnik.de/sv • Email: info@fahl-scandinavia.se

Namn	Vårdgivare namn
Adress	Titel
Postnr/Ort	Sjukhus
E-post	E-post
Telefon	Telefon

Jag godkänner att de uppgifter jag har angivit får sparas, behandlas och användas av företaget FAHL SCANDINAVIA AB för reklam per post, e-post eller telefon, samt för marknadsundersökning. Samförståndsfrågoringen är frivillig och kan återkallas när som helst genom att du skickar ett e-post till info@fahl-scandinavia.de eller brev till FAHL SCANDINAVIA AB, Building 301 Medicon Village 223 81 Lund.

046 - 2873790 **info@fahl-scandinavia.se**

Datum/namnteckning

PRESENTATION AV NYA MEDARBETARE I TIDNINGSREDAKTIONEN

GUN OLSSON

Jag har alltid varit intresserad av att skriva olika texter. Tidigare har jag varit aktiv i redaktionen för tidningen Diabetesvård. Hälsofrågor kring mat och livsstil ligger mig varmt om hjärtat. Så det kommer att bli lite smått och gott kring dessa frågor framöver. Jag är även närståendeföreträdare i PNR (patient- och närståenderådet) i RCC syd och jag vill gärna föröka delge bra information som kan vara till hjälp för alla närstående.

JAN-ERIK OLSSON

Jag är aktiv i Mun- och Halscancerförening Södra som sekreterare och patientföreträdare i PNR i RCC syd. Mitt intresse är djur och natur och jag gillar fotografering. Det kommer så klart bli lite naturbilder framöver. Jag gillar också att baka bröd och bullar. Försöker hitta recept på mjuk, luftigt bröd som är lätt att äta. Bra recept med foto kommer det att bli.

GÅ IN OCH TITTA PÅ VÅR HEMSIDA
www.mhcforbundet.se

”Frihet för mig är att kunna prata fritt och må bra.”

Att genomgå en total laryngektomi kan vara en svår, omvälvande och livsförändrande upplevelse.

Men det är fullt möjligt att fortsätta leva sitt liv nästan som förr. Med den övertygelsen har Atos Medical i tre decennier utvecklat, förfinat och tillverkat svenska kvalitetsprodukter för personer som andas genom ett stoma.

Om du vill veta mer om våra produkter, kontakta vår kundtjänst.
Tel. 0415-198 20
Email: kundtjanst@atosmedical.com
www.atosmedical.se

© Atos Medical AB, Sweden.

Atos
Breathing-Speaking-Living
atosmedical.com

VÄRLDSCANCERDAGEN

TEXT OWE PERSSON

Den 4 februari genomförde nätverket mot cancer sin årliga världscancerdag.

Dagen började med en film där personer med olika cancerdiagnoser berättade om sin cancerresa. Moderator för dagen var Anders Åker och tillsammans med Margareta Haag ordförande i nätverket mot cancer hälsade de båda samtliga varmt välkomna till dagens seminarium.

Tidigare socialminister Göran Hägglund och nuvarande socialminister Lena Hallengren öppnade dagen med att dels ge sin syn på de tio år som den nationella cancerstrategin funnits samt även göra en framtidsexposé om utvecklingen inom cancerområdet. Med på scenen och i panelen fanns också Camilla Waltersson Grönvall (M), socialpolitisk talesperson Hans Hägglund nationell cancer-samordnare Sveriges Kommuner och Regioner, SKR tillika ordförande Regionala Cancercentrum i samverkan, RCC och Margareta Haag, Nätverket mot cancer. Göran Hägglund lyfte fram fördelarna de fördelar som kommit cancerpatienter tillgodo genom den nationella cancerstrategin, denna uppfattning delades av samtliga i panelen, trots att mycket ännu återstår att göra.

Årets cancer nätverkare

Hon är cancerpatienten som såg orättvisorna när hon med sin bröstcancer, en högprioriterad diagnos, fick den allra bästa vården medan brodern med en allvarlig hjärntumör, som senare tog hans liv, saknade så mycket. Trots att de låg på samma klinik. Där

Margareta Haag

och då växte Arja Leppärens engagemang för en jämlik cancervård. Nu tilldelas hon utmärkelsen Årets Cancer-nätverkare 2020.

– Jag är hedrad, av utmärkelsen säger Arja men det finns så otroligt många duktiga och kompetenta patient-företrädare och vårdpersonal, säger tycker Arja Leppänen. Jag har lagt ner mycket tid och hela mitt hjärta för att vi ska få en jämlik cancervård.

Arja Leppänen, 62 år och från Eskilstuna, är ingenjör och har jobbat på oljeplattformar, varit flygvärdinna och arbetade med OS i Lillehammer. Efter cancersjukdomen engagerade hon sig i patientföreningar och var bland annat med och startade Nätverket mot cancer och flera patientorganisationer inom olika diagnoser. 2012 började hon på Regionalt Cancercentrum, RCC, Stockholm Gotland och är idag processledare inom jämlik vård.

Varför är cancer vården fortfarande inte jämlik?

– Ja, hur svårt kan det vara? Det som är mest tydligt och också det värsta, är omotiverade skillnader. Till exempel en man som insjuknar i

Lena Hallengren

lungcancer och bor i norra Stockholm lever 8 år längre efter cancerdiagnos än en man med exakt samma diagnos och ålder och som bor i södra förorterna, säger Arja Leppänen.

Så vad måste göras?

– Det finns förstås socioekonomiska förklaringar och där kan det vara en så enkel sak som att man inte har en dator hemma och kan ta reda på mer om sin sjukdom, men samtidigt ska inte vården göra skillnad på personer. Men när vi diskuterar detta med vårdpersonal hamnar de ofta i försvarsposition och tar det som kritik istället för att ta lärdom av det. Ojämligheten har också med regionerna att göra, vi borde få en nationell styrning av vården. I dag är det budget och ekonomi som styr för mycket och de regionala skillnaderna gör att vi inte uppnår en jämlik vård.

Arja Leppänen arbetar även med att införa hälsoinformatörer i Region Sörmland, ett framgångsrikt projekt som hon varit med och startade i Stockholm (Botkyrkaprojektet) där mångkulturella invånare utbildas och i sin närmiljö informerar boende om olika hälsofrågor.

Foto: Kristian Pohll/Regeringskansliet

Arja Leppänen

Motiveringen till Årets Cancer nätverkare 2020 som delas ut på Världscancerdagen 4 februari är:

Arja Leppänen har under många år stöttat cancerpatientföreningar och varit med vid bildandet av Nätverket mot cancer 2009, har brunnit för att bilda och stötta patientföreningar med råd och stöd, har arbetat på och med RCC:s olika processer och varit processledare för patientsamverkan och jämlik vård på RCC Stockholm Gotland. Arja var initiativtagare till Botkyrkaprojektet där hälsoinformatörer utbildades och anställdes för att utbilda civilsamhället i hälsosamma levnadsvanor, prevention och screening. Arja är det man kan kalla spets och expertpatientföreträdare. Hon har ställt upp för patienter i olika sorters patientföreningar, intresseorganisationer och kommuner och har drivit cancerfrågorna framåt på ett fint och mjukt sätt.

Det var en fullspäckad dag många bra och intressanta föreläsningar. ■

DET FINNS INGET SOM HETER "känsligt tandkött"

Tandhygienisterna Ann-Charlotte (Lotta) Klang och Elena Mondini Friman driver praktiken Din tandhygienist i Helsingborg. Mångårigt arbete med munhälsa har gett dem stor kunskap om tandköttproblem, som drabbar en stor del av befolkningen någon gång i livet.

Hur märker ni att patienter drabbats av problem med tandköttet?

- Patienten har nästan alltid blödande och svullet rött tandkött, ett säkert tecken på tandköttinflammation. Liksom dålig andedräft, säger Elena.
- Vi hör ofta patienter säga att de har känsligt tandkött när det blöder i tandköttet, men det finns inget som heter så! Blödande tandkött är nästan alltid inflammation, säger Lotta.

Vilka drabbas av tandköttproblem och hur vanligt är det?

– Alla kan drabbas, men vi möter ofta patienter som är 30 och uppåt som drabbats. Jag tror tyvärr att många går runt med tandköttinflammation utan att vara medvetna om det, säger Elena.

Vad kan tandköttproblem bero på?

– Det kan finnas många orsaker. Ålder, dålig munhygien, stress, rökning, ärftliga faktorer, nedsatt immunförsvar, graviditet och hormonförändringar exempelvis, förklarar Lotta.

Varför är det viktigt att sköta tandköttet?

– För att undvika att få dessa problem och att de utvecklas vidare. Vi har ju bara en uppsättning tänder, dem ska man vara rädd om.

Hur kommer ni tillrätta med besvären?

– Först behöver patienten en professionell rengöring och sedan sätter vi in daglig användning av tandkrämen GUM Paroex, som vi ser fungerar bra, säger Elena.

Varför fungerar just GUM Paroex tror ni?

– Det är de antibakteriella substanserna (CPC och CHX) som tandkrämen innehåller, som motverkar plackbildning och stärker tandköttet.

4 TECKEN PÅ ATT DU HAR TANDKÖTTSPROBLEM

- Tandköttet är ömt och rött
- Det blöder vid tandborstning
- Tandköttet svullnar
- Dålig andedräft

Du är inte ensam!

6 av 10
SVENSKAR LIDER AV
tandköttproblem

*Källa: "Svenska folkets
munvårdsvanor" (Sifo, 2015)*

VAD SKA MAN GÖRA VID SYMPTOM PÅ TANDKÖTTSPROBLEM?

• Använd en mjuk tandborste.

• Borsta tänderna med en bra tandkräm framtagen för tandköttproblem.

• Använd tandtråd eller tandstickor för utrymmet mellan tänderna.

GUM Sverige

gumsverige

SunstarGUM.se

DEN 3 FEBRUARI 2020 UPPMÄRKSAMMADE RCC I SAMVERKAN MED SOCIALEPARTEMENTET ATT DEN NATIONELLA CANCERSTRATEGIN FYLLT 10 ÅR

TEXT OWE PERSSON

Det blev en dag fylld av inspiration, kunskap och erfarenhetsutbyte i Aula Medica på Karolinska Institutet.

Det blev både backspegel och kikare

Under ledning av moderator Kattis Ahlström innehöll jubileumsdagen både tillbaka- och framåtblickar. Vi satte ljus på resultaten från de tio åren med cancerstrategin men lyfte också fram vad som behöver göras för att cancervården ska bli än mer jämlik, tillgänglig och patientfokuserad.

Aula Medica blev en myllrande mötesplats med modererade diskussioner, intressanta föreläsningar, inspirerande framtidsspaningar, spännande dialogmöten, underhållning och festligt mingel.

Dagen inleddes av RCC i samverkans ordförande Hans Hägglund och avslutades med tal av socialminister Lena Hallengren. Under dagen överlämnade H.K.H. Kronprinsessan Victoria diplom till de som fått utmärkelsen Årets processledare och Årets kontaktsjuksköterska. Gästartister, musiker och sångare från Kungliga Musikhögskolan och Adolf Fredriks Musikklasser bjöd på musikaliska höjdpunkter under hela dagen.

Bland den första att äntra scenen var Jan Haak. Han är tvåbarnspappan som drabbades av cancer två gånger. Först dog hans fru i leukemi. Sedan insjuknade han själv i cancer. Efter operation och strålbehandling begav sig

Kattis Ahlström

han sig ut på sitt livs äventyr. Sommaren 2018 sprang Jan Haak motsvarande 45 maraton på 47 dagar, från Malmö till Kebnekaise. Under resan samtalande han med en rad yrkesverksamma om den nationella cancerstrategin och om modet att våga leva sin dröm. Jan var mycket stimulerande att lyssna till en person som delade sin livsglädje efter sin sjukdom, men som också gav kraft och inspiration till alla andra som drabbats av denna svåra sjukdom.

Ett utav seminarierna handlade om Cancervården 2030 – en framtids spaning. Framtidens cancervård – ur perspektivet precisionsmedicin Richard Rosenquist Brandell, professor och överläkare i klinisk genetik, Karolinska institutet/Karolinska universitetssjukhuset och ordförande för ledningsgruppen Genomic Medicine Sweden.

Han fick sin läkarexamen (1996) och doktorsexamen (1998) vid Umeå universitet, genomförde en postdoktorperiod vid Institutionen för patologi, Frankfurt AM Main, Tyskland, och blev specialist i

Foto: Kattisahlstrom.se

Jan Haak

klinisk genetik 2004. Richard Rosenquist Brandell startade sin egen forskargrupp vid Uppsala universitet 2000, med fokus på molekyllär karaktärisering av lymfoida maligniteter, och hans grupp blev snabbt internationellt erkänd.

Han blev professor i molekyllär hematologi 2007 vid Institutionen för immunologi, genetik och patologi, Uppsala universitet. Han har initierat och lett SciLifeLabs kliniska Genomics-anläggning i Uppsala mellan 2013–2017 och är för närvarande plattformschef för den nationella Diagnostikutvecklingsplattformen inom SciLifeLab.

På senare tid samordnar han initiativet Genomic Medicine Sweden som syftar till att bygga en ny typ av infrastruktur inom svensk sjukvård som implementerar precisionsmedicin på nationell nivå. Gruppen studerar genetiskt betingade sjukdomar på molekyllär nivå för att förstå uppkomstmekanismer och tillämpa ny kunskap i genetik diagnostik. Våra huvudintressen är utvecklingsavvikelse och miss-

bildningar i centrala nervsystemet hos barn, eksem, ärftliga immundefekter och leukemier.

När det gäller Cancergenetik försöker man förstå varför patienter med till synes identiska typer av malign sjukdom uppvisar olika sjukdomsförlopp. Vi studerar kromosomförändringar och genuttryck i olika typer av maligna celler.

Studier av en ovanlig recessiv sjukdom, familjär hemofagocyterande lymfhistiocytos (FHL) kartlägger mutationer i kända sjukdomsgener och letar efter nya sjukdomsgener tillsammans med forskare vid barncancerenheten. Huvudinriktningen är några vanliga tillstånd med en komplex bakgrund, där både genetiska och omgivningsfaktorer bidrar till uppkomsten.

Denna DNA-utveckling kommer i framtiden att bli ett viktigt diagnostiskt instrument vad gäller att diagnostisera cancersjukdomar i framtiden, tror inte minst Richard Rosenqvist Brandell och hans forskarteam.

Dagen innehöll självklart så mycket mera kanske för många föreläsare för att man på ett bra sätt skulle kunna ta till sig all information.

Vad man kan sammanfatta dagen med är att det skett väldigt mycket inom cancerområdet vad gäller nya framgångsrika behandlingar samt diagnosmetoder, dock finns en hel del att göra vad avser att korta ner ledtiderna från konstaterad cancer till behandling inom vissa diagnoser. ■

DIALOGFORUM | JANUARI 2020

TEXT OWE PERSSON

Två gånger om året inbjuder Tandvårds och Läkemedelsförmånsverket (TLV) patient- och pensionärsorganisationer till ett dialogforum.

Syftet med dialogforum är att TLV tillsammans med patienter, brukarföreträdare och konsumenter ska få möjlighet till dialog

TLV har fått en ny generaldirektör, Agneta Karlsson, som inledningsvis tog upp aktuella frågor erinrade och aktuella utredningar på verket.

En sådan fråga är bristen på läkemedel på apoteken, dvs att läkemedlen är restnoterade hos leverantören eller av annan anledning inte finns på apoteket.

Nya och dyra läkemedel, inte minst inom cancerområdet, har länge varit en aktuell fråga hos TLV.

Vilken effekt omregleringen av apoteken har fått är också en aktuell fråga liksom den pågående tandvårdsutredningen som nu fått tilläggsdirektiv och förlängd utredningstid.

Läkemedelsutredningen

har lagt fram sitt förslag men det har ännu inte lett till några politiska beslut.

Bland aktuella utredningsuppdrag hos TLV märks frågan om precisionsläkemedel, dvs läkemedel som är helt anpassade för den enskilde patienten. En utvärdering av medicintekniska produkter pågår för närvarande liksom en analys av kostnaderna för tandvård, dvs referensprislister (fastställs av TLV) kontra tandläkarnas fria prissättning.

TANDVÅRD

En utvärdering av tandvårdsstöden pågår för närvarande. Här avses tandvårdskortet som kan utfärdas för patienter med långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning varvid patientavgiften blir densamma som vid hälso- och sjukvård. Tandvård vid kortvarig sjukdomsbehandling kan också ges enligt hälso- och sjukvårdstaxan men gäller för speciella grupper.

Statens ansvar på tandvårdsområdet, består framför allt av högkostnadsskyddet samt allmänt och särskilt tandvårdsbidrag (STB). Det särskilda tandvårdsbidraget kan utgå vid 13 olika diagnosgrupper, varav en är mun-

torrhet efter strålbehandling. Stödet uppgår till 600 kronor per halvår och kan endast användas för undersökning eller förebyggande tandvård.

På tandvårdsområdet berördes också den pågående tandvårdsutredningen som leds av Veronica Palm. Utredningen har fått tilläggsdirektiv och uppdraget har förlängts med ett år. De nya direktiven innefattar de särskilda tandvårdsstöden som regionerna står för och det särskilda tandvårdsbidraget.

Information lämnades också om den nya priskollen, se som är en prisjämförelse för tandvård både hos folk- tandvården och hos privata vårdgivare. Eftersom det är fri prissättning på tandvård kan det vara viktigt att jämföra priserna mellan olika vårdgivare.

LÄKEMEDELFRÅGOR

TLV har i uppdrag att undersöka tillgången på apotek av läkemedel. Här visar att det i dag är färre kunder än tidigare som får sitt läkemedel vid första besöket på apoteket, dvs i direktexpediering. Undersökningen visar att drygt 7% av kunderna inte får sina läkemedel vid första besöket,

vilket naturligtvis skapar problem. Orsakerna till detta är dels att apoteken inte har det aktuella läkemedlet i lager eller att det är restnoterat hos leverantör.

Generiskt utbyte av läkemedel innebär att apoteket kan utbyta ett ordinerat läkemedel inom förmånen mot ett motsvarande men som har ett lägre pris. Nu kan också ordinerade läkemedel utanför förmånen på kundens önskemål bytas ut om det kan ske mot ett motsvarande läkemedel inom förmånen.

När det gäller apoteksmarknaden har tillväxten av fysiska apotek bromsat in samtidigt som e-handeln växer och tar marknadsandelar, vilket bidrar till en förbättrad tillgänglighet.

VAD FRÅGAR PATIENTERNA OM?

TLV har en särskild svarstjänst dit såväl patienter som personal kan vända sig.

Ungefär 40% av frågorna kommer från patienter och rör specifika läkemedel, hur högkostnadsskyddet fungerar, restnoteringar och miljöfrågor. ■

INSPIRATIONS DAG FÖR MEDLEMMAR OCH LOGOPEDSTUDENTER

Vill du veta mer om rehabilitering av ätande, röst och luktsinne efter huvudhalscancerbehandling?

Den 13 maj arrangerar Mun- & Halscancerföreningen Södra Sverige tillsammans

med logopedprogrammet på Lunds universitet en heldag på temat "Rehabilitering efter mun-halscancerbehandling".

Dagen består av föreläsningar från olika yrkesgrupper i huvud-halscancerteamet på Skånes universitetssjukhus i Lund, men stor vikt läggs

också vid utbyte av kunskap och erfarenheter mellan personer med erfarenhet av mun-halscancerbehandling och studenter.

Det blir en dag för minnesvärda möten och ny inspiration.

Kursanmälan är nu öppen för alla medlemmar i Mun-

& Halscancerföreningen Södra Sverige, som dessutom ersätts för resa, mat och, vid behov, boende. ■

För mer information, maila logoped Sara Wiberg: sara.wiberg@med.lu.se

TANDVÅRDSUTREDNINGEN

TEXT OWE PERSSON

Den statliga utredningsgruppen för en jämlik tandhälsa som leds av Veronica Palm har haft ett sammanträde, detta innan tilläggsdirektiven kom, och uppdraget till gruppen blev att svara på. "Tandvård till personer med särskilda behov – hur skapar vi ett enklare och mer jämlikt system"?

Vad/vilka bedömningskriterier skulle bättre än idag fånga upp de patienter som är i behov av selektivt stöd?

På frågan "Vad eller vilka bedömningskriterier skulle bättre än idag fånga upp de patienter som är i behov av selektivt stöd" lyfter deltagarna framför allt att en bedömning av patientens individuella behov behöver vara styrande. Detta kombinerat med sjukdom- och eller funktionsnedsättning och förmågan att ta hand om sin munhälsa. Flera lyfter även fram ett behov av medicinska diagnoser som kriterium, vanligen som ett komplement till en bedömning av behovet, företrädesvis större sjuksgrupper.

Hur somatiska sjukdomar kan påverka den orala hälsan är även något som lyfts av flera och att en person därigenom kan få ett ökat tandvårdsbehov och sämre oral hälsa. Ett fåtal grupper menade att omsorgsbehovet, alternativt en omsorgsinsats från kommunen, kan vara ett kriterium för selektivt stöd.

Andra lyfte även äldre personer och möjlighet att

från viss ålder få nödvändig tandvård. Behov av att få automatiska stödsystem som signalerar diagnoskoder ifrån sjukvården, att journalsystemen har ett informationsutbyte och att behandling av värk och infektioner borde ges som selektivt stöd var andra signaler som framkom.

Vem bör initialt bedöma ifall selektivt stöd bör ges?

På frågan "Vem bör initialt bedöma ifall selektivt stöd bör ges?" svarar de flesta att det behövs ett samarbete där medicinsk diagnos ställs av sjukvården och att tandvården bedömer tandvårdsbehovet och patientens förmåga till tandvård.

Frågan hör tätt samman med föregående fråga så har gruppen där bedömt att en medicinsk diagnos behövs som kriterium är det naturligt att sjukvården behöver delta.

Någon grupp förde fram en önskan att journalerna ska vara sammankopplade så att när en diagnos beslutas inom sjukvården så går diagnosen automatiskt över och flaggas i journalsystemet för tandvården.

En handfull grupper anser att tandvården är bäst på att identifiera att behov av selektivt stöd och ger även förslag att Försäkringskassan kan i efterhand kontrollera ifall bedömningen varit riktig. Om det är medicinskt indicerat tandvård blir hälso- och sjukvården den naturliga parten att bedöma behovet. Om omsorgsbehov ska bedömas är det kommunen som gör den primära bedömningen.

Staten eller landstingen (regionerna)

På frågan "Prövning av att få ta del av selektivt stöd görs

Veronica Palm

Foto: Pressbild/Volante.se

bäst av en statlig myndighet/landstingen för att:" uppmanades deltagarna väga för och nackdelar med båda de nämnda alternativen.

Huruvida prövningen för att få ta del av selektivt stöd görs bäst av en statlig myndighet eller av regionerna så anser 68 procent av de grupper som tagit ställning till frågan att det görs bäst av en statlig myndighet, medan 32 procent tycker den görs bäst av regionerna. Fördelar som lyfts med en statlig myndighet är att det blir en likvärdig tandvård i hela landet med en gemensam administration och statlig styrning.

En annan fördel som anges är att jämlik tandhälsa och tandvård är någonting som

efterfrågas i hela landet och risken finns att regionernas olika ekonomiska resurser kan styra bedömning och urval. Med en prövning på statlig nivå blir prövningen mer jämlik samtidigt som efterkontroll kan göras av Försäkringskassan och möjlighet ges att överklaga beslut. Det lyfts även som en fördel att kunskap och pengar samlas på ett ställe, i ett nationellt system. En nackdel som lyfts är risken att det kan ta längre tid innan beslut fattas.

De fördelar som finns med en prövning på regional nivå inom de 21 regionerna är enligt deltagarna en lokal och regional samverkan med exempelvis sjukvår-

den. En bättre möjlighet till samverkan med hälso- och sjukvården lyfts av flertalet deltagare som menar att det blir lättare om prövningen ligger på regional nivå. En prövning på regional nivå blir inte bara bättre anpassad till patientens behov utan ger också möjlighet till lokala anpassningar. Det finns en koppling mellan tandvårdsbehoven och behoven av sjukvård. Förslag gavs även att staten håller i ekonomin och regionerna hanterar prövningarna.

Borde viss tandvård omfattas av sjukvårdens ansvar?

På frågan "Borde viss tandvård omfattas av sjukvårdens ansvar?" svarar de deltagare som är positiva till förslaget att flera av grupperna inom tandvård som ett led i en sjukdomsbehandling kan flyttas över. Sömnapné, käkledssjukdomar och exempelvis strålbehandling mot huvud- eller halsregioner bör omfattas av sjukvården.

Deltagarna lyfter bland annat att det är viktigt att betrakta munnen som en del av kroppen och att de som har besvär eller sjukdomar vilka påverkar resten av kroppen inte får falla mellan stolarna för att det råder otydlighet

kring tandvårdens eller hälso- och sjukvårdens ansvar.

Flera grupper lyfter risker med att flytta över tandvård till sjukvården och menar att tandvårdsåtgärderna skulle prioriteras bort av sjukvården vid resursbrist.

Följande tandvård borde flyttas över

De deltagande som var positiva till tanken anser att framförallt apné, strålbehandling vid hals-/huvudregionen och smärtpatienter utan koppling primärt till tänder borde flyttas över till sjukvården.

Vidare lyfter de deltagande odontologisk fokalutredning och påföljande infektionssanering inklusive rehabilitering, rehabilitering efter tumörsjukdom eller större trauman, grav parodontit, orala slemhinneförändringar och reumatism i käkled.

De patienter som tidigare har behandlats för cancer och har biverkningar på grund av det bör också flyttas över. En grupp menar att synsättet kan användas åt bägge håll och att folkhälsoarbete och prevention bör flyttas över till tandvården.

I nästa nummer kommer mer information om vad som händer i den statliga arbetsgruppen. ■

Hög kvalitet - Bra priser - Snabb leverans

Wigs of Scandinavia ger dig peruker, hårdelar och tillbehör från världsledande leverantörer, samlade på ett och samma ställe.

Vi ger dig de senaste trenderna och det modernaste utbudet!

wigs.se
wigs of scandinavia

☎ 0727 - 400 088

Vill du annonsera i tidningen Mun&Hals?

Kontakta
Christopher Harnesk
0660-29 99 45
christopher.harnesk@agrenshuset.se

@ÅGRENSHUSET

RESA TILL LÜBECK

TEXT OCH FOTO DAN RASMUSSEN

I december förra året gjorde Göteborgsföreningen en resa till Lübeck i Tyskland.

Färden gick längs E6 med stopp i Varberg, Falkenberg, Halmstad mm (fikapaus på Hallandsåsen).

Till slut kom vi fram till Malmö, där vår utmärkta guide steg på. Sedan vidare via Öresundsbron över till Danmark.

Fortsatt bussresa 20 mil ner till Rödby färjeläge där färjan skulle ta oss över till Puttgarten i Tyskland. Då fick vi äntligen sträcka på benen och hade chansen att äta lite eller shoppa något gott.

Överfarten tog 45 minuter.

Nu väntade bara 1 timmas resa till hotell Holliday

i Lübeck dit vi anlände kl.17:30. Efter incheckning skulle guiden visa oss hur vi skulle hitta till julmarknaden (15 minuters promenad). Därefter var kvällen fri för egna aktiviteter.

Tisdagen morgon kunde de som ville vara med på 1,5 timmas guddad promenad i gamla Lübeck och höra dess historia. Resten av dagen var fri för att på egen hand shoppa loss. Många valde även att besöka Lübecks berömda marsipanaffär och inhandla lite julklappar. Vidare titta på vad allt denna julmarknaden hade att erbjuda. Det saknades inget! Självklart fick man värma upp sig med glüwein och bratwurst eller fish and chips. Det fanns hur mycket som helst att välja på,

kvällen avslutades med en gemensam middag på hotellet.

Onsdag morgon var det dags för hemfärd. Efter en timma fick vi chansen att vid Heiligenhafen inhandla diverse drycker, till mycket bra priser, att kunna njuta av vid kommande Jul- och Nyårsfirande.

Nu väntade bara en omvänd resväg tillbaka till hemorten, så det var ett gäng glada men lite trötta resenärer som vid halvåtta tiden på kvällen kom tillbaka till Göteborg. ■

STÖDMATERIAL FÖR NÄRSTÄENDE

Att vara närstående till en svårt sjuk person kan vara ett svårt arbete rent fysiskt men även psykiskt med många olika känslor som åker berg och dalbana. I ovanstående broschyr som Regionalt cancercentrum Syd har tagit fram finns vägledning till var du som närstående kan få stöd. Här finns råd och tips till att må bättre. Du får information om olika stödlinjer per telefon, e-post eller chat såsom anhöriglinjen, cancerrådgivningen och hjälplinjen via 1177. **Ladda ner broschyren via nedanstående länk** https://www.cancercentrum.se/globalassets/patient-och-narstaende/samverkan/narstaende/broschyr_narstaende_191203_skrivare.pdf **Det går även bra att beställa broschyren i tryckt format genom att kontakta RCC syd** rccsyd@skane.se

INFORMATION FRÅN HÄLSOGRUPPEN

Ni som ansökt om att delta vid någon av hälsoveckorna bör ha fått besked antingen genom telefon, mail eller brev per post.

Om ni **inte** fått något av dessa meddelanden kontakta kansliet 08-655 83 10.

Det finns några platser kvar och du kan anmäla dig för deltagande till kansliet.

Nu ser vi fram emot en härligt tid på Medlefors folkhögskola och Österåsens livsstilsmedicin.

Hälsogruppen
Sigbritt Edström | 070-524 47 57 | sigbritt49@telia.com

BOKRECENSION

TEXT OWE PERSSON

”Leva med långvarig smärta” metoder för en bättre livskvalitet en bok skriven av Kent Revedal som är teolog, föreläsare och konsult.

Kent drabbades av en svår ryggmärgsskada 2010 i en olycka och lever sedan dess med ständig smärta. Idag kör Kent fortfarande motorcykel – en trehjulig. Kent ställer sig frågan. Vad tar man sig till när smärtan inte ger med sig? När behandlingarna inte

får avsedd effekt eller verkan och medicinerna inte biter. När varje dag blir en kamp för att orka leva vidare. Går det att på något vis skapa sig ett rikt liv – trots smärta?

Ja det går menar Kent. Med den här boken som han skrivit vill han hjälpa andra att förstå sin smärta och hitta sätt att mildra den, få vardagen att fungera och återerövra sin livsglädje. I boken får vi följa Kents smärtresa samt ta del av all den kunskap som han samlat på sig. Boken går igenom vad smärta är och

vad den kan göra med våra kroppar. I boken ges också en medicinsk översikt av olika fysiska, mentala och sociala strategier som man kan använda för att nå en högre livskvalitet – även om trots allt smärtan finns kvar i någon form.

Jag tycker att boken är bra och en värdefull källa till kunskap, hopp och tröst – både för dig som drabbad och som närstående. Vi är ju många som trots en livsförlängande behandling för vår cancer, lever med daglig

smärta i en eller annan form. Biverkningarna efter en cancer i huvudhalsområdet är stora och påverkar på ett märkbart sätt livskvaliteten. Vi lider oftast av fysisk smärta, psykisk smärta samt en sådan försämrad livskvalitet att vi också kan tala om social smärta. Boken ger trots allt hopp om ett liv med bra livskvalitet och vägar till ett på många sätt bättre liv genom ett positivt tänkande. ■

KOM TILL OSS OCH PROVA!

Hur olika människor väljer att hantera sitt håravfall är individuellt och i slutändan en smaksak. Vissa väljer att lämna huvudet bart medan andra föredrar att använda turban eller peruk. Oavsett vad du själv väljer, är det viktigaste att det känns bra och bekvämt för dig! Hos oss hittar du ett stort utbud av peruker och turbanner i olika frisyror, modeller och utförande – för att vi på bästa möjliga sätt ska kunna hitta just det du söker, för bästa känsla och komfort! Kontakta oss gärna för fri konsultation.

enkeltomperuker.se

är en hemsida som bygger på den enkla idén att göra det lättare för personer som drabbats av håravfall att finna komplett information om peruker. Den innehåller bland annat information om: håravfall, bidragsregler, besök på salong, utprovning/ att välja peruk – och mycket mer. Enkeltomperuker.se utvecklas gärna! Dela gärna med dig av dina egna upplevelser av att bära peruk, skicka ett mail till oss: info@carmlundh.se

Bildmaterial: Christine Headwear och Lotus från Sentoo Collection.

SALONGER PERUKER & TURBANER HÅRPRODUKTER

Varmt välkommen!
CARL M LUNDH – SALONGER OCH PARTNERS

CARL M LUNDH SALONGER – GÖTEBORG CML: 031-10 23 80 | GÖTEBORG Sahlgrenska CML: 031-41 45 10 | HELSINGBORG CML: 042-14 30 00 | JÖNKÖPING CML: 036-15 02 70 | KALMAR CML: 0480-813 69 | LUND CML: 046-14 17 70 | MALMÖ CML: 040-733 20 | STOCKHOLM Östermalm CML: 08-545 66 800 | STOCKHOLM Perukshopen: 08-20 10 06 | STOCKHOLM Fruängen CML: 08-646 46 80 | UMEÅ CML: 090-12 16 72 | VÄSTERÅS CML: 021-18 15 03 | ÖREBRO CML: 019-14 83 63.

PARTNERS – ANDERSTORP Almgrens hårvård: 0371-154 77 | BORÅS Hulta Salongen: 033-15 51 77 | ESKILSTUNA Salong LM: 016-13 27 19 | FALUN Headbanger Hairstyle: 023-197 88 | GÄLLIVARE Stinas Hårcenter: 0970-150 55 | KARLSKOGA Salong Boman: 0586-310 27 | KARLSTAD Hedwig Hårvård: 054-19 08 03 | KRISTIANSTAD Skägg & Lockar: 044-10 00 00 | LINKÖPING Fifty Fifty: 013-12 65 66 | NORRKÖPING Peggis Barbershop: 011-13 24 00 | RONNEBY Salong Astra: 0457-108 51 | SKÖVDE Hårstudion: 0500-41 31 21 | SVENLJUNGA Bergs Salong: 0325-61 10 86 | TORSÅKER Salong P.I.A: 0290-400 12 | UPPSALA Rendezvous: 018-20 90 90 | VARBERG Frisyrhörnan: 0340-133 78 | VISBY Lina Khan Est. 2017: 0790-710 710 | VÄXJÖ Hårdesign: 0470-483 90 | ÖRNSKÖLDSDVIK Salong Jacob: 0660-190 17.

RECEPT

SOLROSBULLAR PÅ MITT SÄTT

MAKALÖST GODA OCH LUFTIGA BULLAR

TEXT OCH FOTO JAN-ERIK OLSSON

20 st

50 g jäst
5 dl mjölk
2 tsk salt
50 g smör
½ dl sirap
¾ dl solroskärnor
¾ dl vetegroddar
1 msk brödkryddor (Österlenkryddor)
2,5 dl grahamsmjöl
2,5 dl fullkornsdinkelmjöl
7 dl vetemjöl (manitoba cream)

Uppvispat ägg och solroskärnor till garnering.
Om man inte vill ha solroskärnor, räcker det att pensla med vatten.

Ugn 225 grader

Smula ner jästen i en bunke. Värm mjölken till 37 grader. Häll mjölken över jästen och rör tills jästen löst sig. Tillsätt salt, brödkryddor, sirap, rumsvarmt smör i klickar, grahamsmjöl och dinkelmjöl. Blanda detta lite innan det mesta av vetemjölet blandas i. Arbeta degen väl i maskin. Låt jäsa övertäckt i 30 minuter. Ta upp degen på mjölat bord och knåda i mer vetemjöl om det behövs. Dela degen i 2 delar. Rulla ut varje del till en längd och dela varje längd i 10 bitar. Lägg bullarna på en plåt med bakplåtspapper. Platt ut bullarna med handen. Låt jäsa övertäcka i 30 minuter. Pensla med uppvispat ägg och strö över solroskärnor. Grädda mitt i ugnen i ca 10 minuter. ■

En friskare känsla!

En fuktig mun kan vara en enorm lättnad när kroppen inte fungerar som den ska. Mer än 20 års erfarenhet av munvård har lärt oss att behovet av fukt varierar otroligt mycket från morgon till kväll och från person till person. Därför har vi många produkter som lindrar en torr och känslig mun. Den röda serien med mild mintsmaak och den gula serien utan smak och med extra vårdande egenskaper.

Vi rekommenderar en kombination av Proxident Munspray, Munfuktgel, Tuggummi och Tandkräm.

Proxident

Läs mer på www.proxident.se

episil[®]
MUNHÅLEVÄTSKA

Mot smärta i munnen

Smärta i munnen som ger svårigheter att äta, svälja, tala och sova är vanligt i samband med cancerbehandling.

episil[®] munhålevätska förebygger och behandlar smärtor och sår i munnen genom att bilda en tunn film som snabbt och effektivt skyddar munslemhinnan i upp till 8 timmar.

episil[®] är en receptfri produkt och finns tillgänglig för beställning på www.apotea.se, www.apoteket.se samt i Apoteket AB's butiker.

Mer information om produkten och hur du beställer hittar du på www.episil.se.

Camurus AB, Ideon Science Park, 223 70 Lund, Sverige
episil@camurus.com | 046-286 57 30 | www.camurus.se

camurus

Pub.Doc.-19262-00-1912

MINNESORD ANNIKA AXELSSON

TEXT ULF JÖNSON

Annika Axelsson avled den 19 januari och lämnar ett stort tomrum efter sig.

Annika var mycket engagerad i Mun- och Halscancerförbundet och likaså i vår regionala förening i södra Sverige. 2002 blev hon medlem i Södra regionföreningen där hennes insatser uppskattades mycket och där hon efter hand blev ordförande. Annika var djupt engagerad i cancerpatienternas situation och arbetade som kontaktperson för patienter inför en svår behandling och höll sedan kontakt med dessa patienter långt efter att deras behandling avslutats.

Under Annikas ledning fick Södra föreningen en omfattande verksamhet och fungerade som ett socialt stöd för medlemmarna samtidigt som utbudet av olika aktiviteter växte.

Efter några år valdes Annika till ledamot i förbundsstyrelsen och hade där flera förtroendeuppdrag, bland annat som kassör och sekreterare. Men hon verkade också för att utveckla både det cancerförebyggande arbetet och medverkade när det gällde att utveckla cancervården. Annika var patientföreträdare i styrgruppen för kvalitetsregistret och likaså i vårdprogramgruppen inom huvud- och halscancerområdet.

2019 valdes Annika in i Laryngfondens styrelse, en fond som har till uppgift att främja forskning och utveckling samt vård och rehabilitering inom mun- och halscancerområdet.

På grund av sjukdom fick hon inte möjlighet att delta i fondens arbete.

Jag hade under flera år förmånen att arbeta tillsammans med Annika,

både i förbundet och i flera olika externa sammanhang.

Annika var alltid påläst och insatt i de olika frågorna. Hon hade en välkomnande och öppen attityd vilket gjorde henne omtyckt såväl i föreningssammanhang som i

det mera utåtriktade arbetet för vår organisation.

Annika har nu lämnat oss. Saknade är stor men samtidigt känner vi tacksamhet för hennes insatser och för att vi har fått samarbeta med henne. ■

MEDLEMSANSÖKAN

Jag vill bli medlem

Namn:

Adress:

Postnummer/Ort:

E-postadress:

Telefon:

Klipp ur kupongen, lägg den i ett kuvert, skriv FRISVAR, Mun- & Halscancerförbundet, 20403787, 170 07 Solna
Läs mer om oss på vår hemsida: www.mhcforbundet.se

ANNIKA AXELSSON

VÅR ORDFÖRANDE I SÖDRA SVERIGE HAR AVLIDIT

TEXT GUN OCH JAN-ERIK OLSSON

Annika blev sjuk i början på 2019 och kämpade tappert mot en aggressiv lungcancer med spridning.

Hon fick olika tuffa cellgift-behandlingar och var vid gott mod och höll kvar hoppet fram till sina sista dagar. Hon hann påbörja behandling med immunterapi men kroppen sviktade och Annika somnade in lugnt och stilla den 19 januari 2020.

Annika blev vår ordförande i Södra 2006. Hon var alltid glad och positiv vid våra olika möten.

Hon var under alla år väldigt engagerad både i vår förening och i förbundet. Hon hade ett stort kontaktnät bland medlemmarna i Sverige vilket gjorde att vi i Södra alltid fick ta del av det senaste nytt. Det hände att hon ibland var förhindrad att vara med på något möte men då hade hon alltid en berättelse sen sist som vi kunde delge medlemmarna.

Under många år var hon också kassaförvaltare i förbundet och det kan vi förstå för ekonomi och siffror var hon en fena på. Hon såg till så vi sökte olika föreningsbidrag vilket har medfört att vi idag ha en god ekonomi inom vår förening.

Annika var också samman kallande i RCC gruppen i Sverige som vi är med i. RCC och kvalitetsregister var andra område som låg henne varmt om hjärtat.

Vid riksstämman 2019 var Annika sjuk och kunde inte närvara men hon var med oss via telefon och blev jätteglad när hon blev invald som ersättare i laryngfonden. Detta tyckte hon skulle bli så kul men tyvärr kunde och orkade hon inte påbörja detta arbete

Vi är så tacksamma för all

kunskap, engagemang, ödmjukhet och värme vi fått av Annika både som ordförande och som en nära vän. Vi ska nu göra allt för att förvalta och fortsätta det fina arbete som Annika gjorde för våra medlemmars bästa.

Annika blev 72 år och våra tankar går till Bengt och övriga familjen. ■

Cancer i hals eller munhåla?

Det finns gemenskap med andra i samma situation!

Bli medlem i någon av Mun- & Halscancerförbundets föreningar.

Vi välkomnar behandlade, anhöriga, sjukvårdspersonal, vänner och andra intresserade som medlemmar.

Mun- & Halscancerförbundet (MHCF) arbetar för:

- kontakt och information före och efter behandling
- att hjälpmedel och förbrukningsmaterial skall vara kostnadsfria
- utökade resurser till rehabilitering
- handikappersättning, färdtjänst och kostnadsfri tandvård
- subventionerad utomlandsvård
- forskning och utveckling av hjälpmedel
- bredare informationsverksamhet
- rökinformation i skolorna

Läns- eller regionsföreningar i Sverige finns i:

Dalarna, Gävleborg, Göteborg, Halland, Sydöstra Sverige, Stockholm, Uppland, Södra Sverige, Västmanland, Norrland, Örebro och Värmlands Län.

Vi är en av huvudmännen i Cancerfonden

- har 11 läns- och regionföreningar runt om i landet
- bevakar och tillvaratar medlemmarnas intressen
- arbetar aktivt för att hjälpa medlemmarna tillbaka till ett meningsfullt liv
- ordnar rehabiliteringsseminarier och -resor
- har sitt kansli i Solna
- arbetar för att starta samtalsgrupper för både patienter och anhöriga antingen via sjukvårdspersonalen eller i lokal-föreningarnas regi
- ger ut tidningen Mun&Hals med aktuell information, artiklar och reportage
- har regelbundet kurser för förbundets och föreningarnas förtroendevalda samt antirökinformatörer
- håller kontakt med myndigheter och serviceorgan
- tillhör Funktionsrätt Sverige
- är en av huvudmännen i Cancerfonden
- har kontakt med mot svarande förbund i andra länder
- har förtroendeanslutna läkare, tandläkare, logoped, kurator och dietist
- har instiftat den fristående Stiftelsen Laryngfonden

STIFTELSEN LARYNGFONDEN

I KAMP MOT STRUP- OCH MUNHÅLECANCER

Laryngfonden – en fristående fond instiftad av Svenska Laryngförbundet – står öppen för ansökningar om bidrag, vilka kan beviljas i enlighet med fondens ändamål:

Fondens ändamål är att främja forskning och utveckling, särskilt inom områdena laryng-, hemilaryng- och glossektomi samt främja vård och rehabilitering för behövande sjuka inom dessa områden, dock ej sådant som åligger stat, landsting och kommun, enligt gällande lagar, regler och praxis.

**Bidrag och gåvor
emottages tacksamt på:**

Plusgiro 91 82 58-5

Bankgiro 5936-5338

Ansökningsblankett för bidrag finns hos:
Stiftelsen Laryngfonden

Strandgatan 19 ■ 952 33 Kalix

Tel: 0923-156 70

E-post: info@laryngfonden.se ■ Hemsida: www.laryngfonden.se

▶ AKTUELLT

SAMMANSTÄLLT AV ULF JÖNSON

▶ FRÅN FÖRBUNDET

Cancerfonden har anslagit 500 000 kronor i organisationsstöd till förbundet.

Nästa **ordförandemöte** kommer att genomföras i Halmstad 24-25 mars. Mötet hålls i föreningarnas hus, Husknuten, i Halmstad.

Arbetet med revidering av förbundets **hemsida** pågår.

Föreläsare vid årets **Riksstämma** blir professor Jan Hirsch och krögaren Erik Videgård.

Förenings- nytt

UNDER DEN HÄR RUBRIKEN kan varje förening annonsera om den verksamhet som planeras för den kommande perioden, intill det att nästa nummer av Mun&Hals kommer ut. På så sätt når man alla medlemmar med en påminnelse och andra föreningar kan dessutom få tips och inspiration till sitt eget utbud.

DEN HÄR RUTAN ska alltså användas för att i förväg informera. Att sedan rapportera från mötet eller aktiviteter i form av en artikel i tidningen är givetvis lika angeläget och viktigt som tidigare.

REDAKTIONEN

MAILA TILL: **ULF JÖNSON**, ulfjonson@telia.com

Sydöstra föreningen håller sitt årsmöte den 14:e mars.

Av tradition hålls mötet på samma plats sedan flera år tillbaka, på Smålandsgården i Örserum.

▶ TANDVÅRDSUTREDNINGEN HAR FÅTT TILLÄGGS DIREKTIV

Regeringen har givit tandvårdsutredningen i uppdrag att föreslå förbättringar av de särskilda tandvårdsstöden regionerna står för (tandvård i samband med kortvarig sjukdomsbehandling, tandvård för personer med stora behov, sk frikort samt uppsökande verksamhet) samt för det särskilda statliga tandvårdsbidraget (STB). Regeringen bedömer att vårdgivare och patienter inte har tillräcklig kännedom om dessa stödformer. Utredningen ska lämna förslag till ett effektivt och mera jämlikt system och tydliggöra vilka patientgrupper som har rätt till stöden. Utredningstiden förlängs med ett år och ska lämna ett samlat förslag till Socialdepartementet senast den 1 mars 2021.

Källa: Pressmeddelande, regeringskansliet

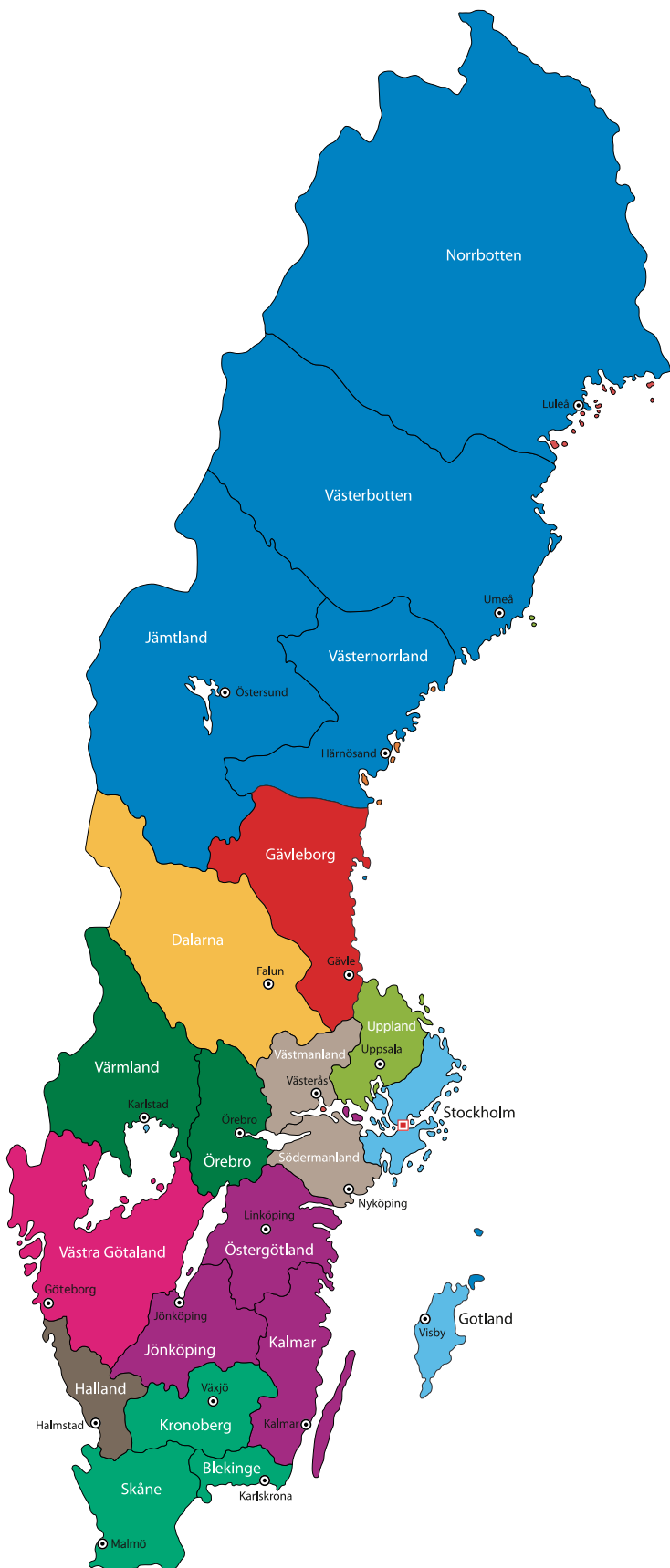
Rehab för livet

Vill du må bättre och samla ny kraft? Hos oss på Rehabcenter Mösseberg möts du av ett kompetent rehab-team som har just dina behov i fokus. Vattengymnastik, mindfulness, föreläsningar och samtal, tillsammans med andra, i vackra miljöer väntar. Med dig hem får du nya verktyg att använda i vardagen.

Läs mer på www.brackediakoni.se/mosseberg

MUN- & HALSCANCERFÖRBUNDET

REGIONALFÖRENINGAR

- Mun- & Halscancerföreningen Norrland**
 Norrbotten, Västerbotten, Jämtland, Västernorrland
- Mun- & Halscancerföreningen Gävleborg**
 Gävleborg
- Mun- & Halscancerföreningen Dalarna**
 Dalarna
- Mun- & Halscancerföreningen Uppland**
 Uppsala
- Mun- & Halscancerföreningen Örebro och Värmlands Län**
 Örebro, Värmland
- Mun- & Halscancerföreningen Södermanland och Västmanlands Län**
 Södermanland, Västmanland
- Mun- & Halscancerföreningen Stockholms Län**
 Stockholm, Gotland
- Sydöstra Mun- & Halscancerföreningen**
 Östergötland, Jönköping, Kalmar
- Mun- & Halscancerföreningen Göteborg**
 Västra Götaland
- Hallands Laryngförening**
 Halland
- Mun- & Halscancerföreningen Södra Sverige**
 Kronoberg, Blekinge, Skåne

MUN- & HALSCANCERFÖRBUNDET

Regionalföreningar

MED KONTAKTPERSONER

Mun- & Halscancerföreningen Norrland

OWE PERSSON

Magasingsgatan 13, 903 27 Umeå
Tel: 090-19 10 32. Mobil: 0703-92 63 15
E-post: owe.persson@umea.se

Mun- & Halscancerföreningen Gävleborg

KENNETH RUBENSSON

Norrbågen 43 C, 806 34 Gävle
Tel: 026-19 52 42, mobil: 0703-77 80 86
E-post: rubensson7@gmail.com

Mun- & Halscancerföreningen Dalarna

LENA LUNDSTRÖM

Hantverkaregatan 3, 771 53 Ludvika
Mobil: 072-330 09 23
E-post: lena.lundstrom54@live.se

Mun- & Halscancerföreningen Uppland

STAFFAN HAGELIN GILLE

Heidenstamsgatan 55, 754 27 Uppsala
Tel: 070-469 33 50
E-post: mhcfuppland@gmail.com

Mun- & Halscancerföreningen Örebro och Värmlands Län

HALVOR ERIKSSON

Sirbo 315, 693 94 Åtorp
Tel: 0586-73 20 27. Mobil: 0706-32 02 71
E-post: halvor.eriksson@telia.com

Mun- & Halscancerföreningen Södermanland och Västmanlands Län

EVA KNUTS ERIKSSON

Myrby gård 1, 725 96 Västerås
Mobil: 070-898 01 75.
E-post: eva@myrbygard.se

Mun- & Halscancerföreningen Stockholms Län

KENT BLADEMO

Fenderstigen 4, 134 32 Gustavsberg
Mobil: 070-529 11 20
E-post: anki_blademo@yahoo.se

Sydöstra Mun- & Halscancerföreningen

TONY NILSSON

Bjälbovägen 65, 592 41 Vadstena
Mobil: 070-288 54 04
E-post: tonynosslin48@gmail.com

Mun- & Halscancerföreningen Göteborg

DAN RASMUSSEN

Hammarvägen 114, 421 65 Västra Frölunda
Mobil: 070-397 97 30
E-post: dan.g.rasmussen@gmail.com

Hallands Laryngförening

BENGT-GÖRAN SVENSSON

Box 48
Oskarströmsvägen 29, 313 94 Sennan
Mobil: 0707-92 08 35
E-post: bengt-goran1945@outlook.com

Mun- & Halscancerföreningen Södra Sverige

VAKANT

Mun- & Halscancerförbundet

KRISTINA HENRIKSSON, ZOFIA KIJEK

Barks väg 14, 170 73 Solna
Tel: 08-655 83 10
E-post: kansli@mhcforbundet.se
Hemsida: www.mhcforbundet.se

Kansliets telefontider

Tisdagar – Torsdagar kl. 09.00 – 12.00

Telefon: 08-655 83 10

E-post: kansli@mhcforbundet.se

Hemsida: www.mhcforbundet.se

” Frihet för mig är att kunna prata fritt och må bra.”

Att genomgå en total laryngektomi kan vara en svår, omvälvande och livsförändrande upplevelse.

Men det är fullt möjligt att fortsätta leva sitt liv nästan som förr. Med den övertygelsen har Atos Medical i tre decennier utvecklat, förfinat och tillverkat svenska kvalitetsprodukter för personer som andas genom ett stoma.

Om du vill veta mer om våra produkter, kontakta vår kundtjänst.
Tel. 0415-198 20
Email: kundtjanst@atosmedical.com
www.atosmedical.se

© Atos Medical AB, Sweden.